

Stimați invitați,

Aș dori să încep prin a le mulțumi organizatorilor pentru oportunitatea de a vă vorbi astăzi în cadrul unui eveniment deosebit de semnificativ pentru români, dar și pentru mine personal. Le mulțumesc, de asemenea, autorilor pentru abordarea deschisă și constructivă în raport cu subiecții și beneficiarii direcți ai studiului, printre care m-am numărat și eu.

Am acceptat cu bucurie invitația, urmând să vă vorbesc astăzi într-o dublă ipostază. Prima este cea de absolvent al unei facultăți în calitate de bursier al statului român ca ”etnic român din afara granițelor” ce încă mai sunt și al unui masterat la buget, în calitate de cetățean român. Cea de a doua ipostază a mea este cea pe care o vedeți și în agenda evenimentului, respectiv de fondator al LSBR și președinte al acestui ONG în perioada mai 2009 – mai 2010. Subiectele abordate vor fi, așadar, aceleași care se conțin și în raport.

Vorbindu-vă din ipostază mea de absolvent, voi începe prin argumentarea deciziei de a aplica pentru master în calitate de cetățean român, nu de etnic român din afara granițelor. S-ar părea că cea dintâi și unica rațiune ar fi posesia cetățeniei române care mi-a fost recunoscută către finalul facultății. Însă atât eu, cât și alți colegi de ai mei din toată țara, aveam posibilitatea să profităm de bursa de master pentru etnicii români din afara granițelor, dat fiind că nu se prea aplică în realitate prevederea conform căreia dacă ți se recunoaște cetățenia română, nu mai poți aplica la studii pentru bursa de moldovean. Deci, atât eu, cât și alți colegi de ai mei, am avut alte motive, respectiv: în felul acesta rămâneau mai multe locuri pentru moldoveni; ca cetățean român aveam toate șansele să luăm bursă de merit din al doilea semestru; aveam acces la bursele Erasmus și altele. Asta în timp ce dacă ocupam un loc pentru etnicii români, aș fi avut o bursă fixă de 75 euro indiferent de performanțe și n-aș fi avut acces la nici un fel de bursă oferită prin programele europene. Vedem, așadar, ca în prezent se stimulează mediocritatea.

Și aici consider că discuția trebuie dusă către strategia statului român și a mecanismelor folosite de către acesta, toate rămânând în mare, de după revoluție înapoi, la fel. Integrarea este, iarăși, un subiect sensibil pentru moldoveni, or atât la nivel de asociații studențești, cât și la nivelul instituțiilor statului, există percepția dăunătoare că studenții moldoveni ar trebui să se unească și să formeze o entitate uriașă care să îi reprezinte pe

toți, de parcă n-am fi și noi români, ci arabi sau chinezi, să nu le fie cu supărare celor din urmă. Mai mult, raportarea instituțiilor la moldoveni este una colectivă, nicidecum individuală. Înțelegem că este mai ușor așa, dar asta nu înseamnă că e și corect. De fapt, însăși existența asociațiilor studențești ale românilor originari din R. Moldova (îi voi numi în continuare moldoveni) este inclusiv o reacție la acest tip de abordări nocive ale statului, prin aceasta stimulându-se segregarea și izolarea lor în raport cu societatea românească. Cu alte cuvinte, dacă n-ar fi existat probleme specifice studenților moldoveni, nici n-ar fi existat aceste asociații ale noastre, ci ne-am fi integrat cu toții în asociațiile și federațiile din România, cum ar fi și firesc.

În ceea ce privește raportul lansat astăzi, nu pot să nu-mi exprim bucuria că în sfârșit, un asemenea studiu a fost făcut, cu toate limitele sale. Recunosc, însă, că mai tare m-aș fi bucurat dacă l-ar fi făcut instituțiile statului român. Dar, să nu ne pierdem speranța că asta abia urmează să se întâmple în viitorul apropiat.

Cu siguranță, cifrele relevate de cercetare privind abandonul universitar sunt alarmante, iar întrebarea care apare este ”Cum sunt valorificate resursele statului român în această direcție strategică pentru români?”. Consider utile, în acest sens, toate recomandările CRPE regăsite la finalul raportului.

În calitate de co-fondator al celui mai mare ONG al basarabenilor din România, alături de 10 președinți de asociații din țară, trebuie să vă spun că una dintre rațiunile pentru care am înființat Liga a fost reprezentarea studenților români originari din R.Moldova. Aveam pe atunci credința că vom putea schimba ceva din afara sistemului, că dacă vom fi uniți, reprezentând sute de membri din 11 centre universitare, părerile și atitudinile noastre vor fi luate în seamă de către autoritățile din România. Măsura în care acest lucru chiar s-a întâmplat, însă, ne-a determinat să ne axăm mai mult pe activitățile care presupun interacțiune interpersonală cu beneficiarii noștri direcți, tinerii. Respectiv, activitățile care presupuneau raportarea la instituții au trecut pe plan secund. Totuși, LSBR a inițiat un șir de demersuri către Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, valabile și după 2 ani, prin care solicita următoarele:

- Publicarea la termen a listelor cu candidații respinși, care să conțină inclusiv media de admitere a acestora și facultatea solicitată. A fost acceptat drept necesitate, dar în continuare, inclusiv în 2011, nu se îndeplinește.
- Examinarea cazurilor în care li s-au acordat burse tinerilor cu burse mai mici decât ale altor aplicanți de la aceeași universitate, aceeași facultate și aceeași specializare. *Nu am primit nici un răspuns.*
- Expunerea detaliată a modului în care s-a realizat selecția candidaților – modelul sau mecanismul utilizat, printr-o conferință de presă deschisă. *Nu a fost acceptat, făcându-se recurs la metodologia existentă și ipotetic aplicată.*
- Acordarea (în funcție de media de admitere) a burselor rămase după cele 2 sesiuni ale admiterii, moldovenilor își vor depune dosarul direct la sediul unităților de învățământ din România în sesiunea de admitere organizată în luna septembrie. Evident, asta ar presupune ca perioada de admitere chiar să ia sfârșit pe parcursul lunii septembrie. *Nu am primit nici un răspuns.*
- Să se instituie o nouă funcție în cabinetul ministrului, respectiv cea de consilier pentru problemele burselor acordate etnicilor români. *A fost acceptat, dar nu a fost îndeplinit.*

Menționez că respectivele mesaje au fost transmise în cadrul a 2 întâlniri cu ministrul de atunci, una de la școala de vară 2 Mai, iar alta ulterior, la minister, ambele în 2009.

De asemenea, în iunie 2010, LSBR a expediat un nou demers către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în care sesiza următoarele:

- Neprezentarea unui anunț referitor la elaborarea metodologiei de școlarizare care trebuie adus la cunoștința publicului cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizarea și adoptarea de către o autoritate publică, în cazul dat MECTS, conform art. 6, alin. 2 din Legea nr. 52/2003;
- Afișarea atât a anunțului, care informează publicul despre proiectul de metodologie de școlarizare propus pentru dezbateri publice, cât și a proiectului propriu-zis al acestei metodologii, cu o întârziere de 9 zile (în data de 26 mai a.c.), după începerea perioadei de dezbateri (17 mai a.c.) prevăzută în anunț;
- Lipsa din anunțul afișat a mențiunii cu privire la persoana delegată, responsabilă pentru relația cu societatea civilă, care să primească propunerile, sugestiile și

opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectul de act normativ propus, precum și a datelor acestuia de contact, conform art. 6, alin. 5 din Legea nr. 52/2003;

- Lipsa din anunț a formelor dezbaterii publice (întâlniri directe, conferințe, prezentarea unui raport cu sugestii din partea organizațiilor etc.), și nici data, ora și locul unde va avea loc procesul de dezbatere publică, conform art. 7 din Legea nr. 52/2003, precum și ale dispozițiilor corespunzătoare din H.G. nr. 775/2005.

Respectiv, solicitam atunci următoarele:

- Asigurarea unor condiții egale pentru toate asociațiile studențești, experți din instituțiile guvernamentale și nonguvernamentale din domeniul educațional, factori de decizie de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, persoane fizice și alți factori interesați în procesul de dezbatere publică privind metodologia de școlarizare;
- Prelungirea perioadei de dezbateri publice cu privire la proiectul metodologiei de școlarizare până pe 15 iunie a.c.;
- Organizarea, în perioada **10-12 iunie**, a unei ședințe de consultare la sediul MECTS, la care să fie invitați și reprezentanți ai DRRP (în calitate de colaboratori cu MECTS în elaborarea și soluționarea de comun acord a neclarităților și imperfecțiunilor Metodologiei, pentru completarea ei cu propunerile beneficiarilor direcți. La respectiva ședință de consultare să fie invitați reprezentanții tuturor asociațiilor studenților originari din Republica Moldova, dar și experți din instituțiile guvernamentale și nonguvernamentale din domeniul educațional, factori de decizie de la nivelul instituțiilor de învățământ superior;
- Neaprobarea prin Ordin al Ministrului a actualului proiect de metodologie fără să fi avut loc în prealabil dezbaterea publică pe care o solicităm prin prezenta adresare.

Desigur, nici de această dată sesizările și solicitările noastre nu au fost luate în considerare. Un rezultat fără rezultat, așadar. Or, în afară de acele discuții de informare reciprocă și câteva sfaturi părintești primite de la funcționarii din cadrul ministerelor, putem cataloga experiențele noastre cu ministerul drept inutile și neplăcute. Din păcate,

mie personal îmi este peste putință să explic o atare lipsă de reacție a ministerului și regret, cu atât mai mult, absența reprezentantului MECTS pentru a se expune pe marginea nelămuririlor noastre dacă Ministerul își propune să reacționeze la solicitările studenților moldoveni, dar nu are capacitatea (timp, angajați etc.), sau Ministerul nici măcar nu-și propune să reacționeze și nu mai are rost să insiste studenții cu demersuri, solicitări de întrevederi etc.

Vă mulțumesc pentru atenție!